



**Dansk Energi
ELFORSK**

Energibevidste spejdere SLUTRAPPORT

PSO: ELFORSK 349-044

December, 2017

Indhold

1	Baggrund og formål.....	3
2	Aktiviteterne i relation til Spejdernes Lejr 2017	3
3	Opsummering af resultater fra evaluering.....	4
4	De færdigudviklede aktiviteter	5
5	Det videre forløb.....	5

1 Baggrund og formål

Formål

Formålet med projektet er at udvikle, afprøve og teste 10-15 inspirerende aktiviteter med fokus på energi, miljø og klima – der vil give spejderne aha-oplevelser, øge deres vidensniveau og påvirke deres holdninger og adfærd. Efterfølgende skal disse aktiviteter gøres tilgængelige på de 5 danske spejderkorps aktivitetsdatabaser.

2 Aktiviteterne i relation til Spejdernes Lejr 2017

ELFORSK besluttede i 2017 at give støtte at udvikle, afprøve, evaluere og markedsføre 10-15 inspirerende aktiviteter med fokus på energi, miljø og klima – der vil give spejderne aha-oplevelser, øge deres vidensniveau og herigennem påvirke deres holdninger og adfærd.

Omdrejningspunktet for afprøvning, evaluering (og markedsføring) af aktiviteter og energi/klimabudskaber var Spejdernes Lejr 2017, hvor ca. 37.000 spejdere samledes på Kær Vestermark ved Sønderborg fra den 22. juli til den 30. juli 2017. Lejren var arrangeret af de fem danske spejderkorps: Det Danske Spejderkorps, KFUM Spejderne i Danmark, De grønne pigespejdere, Danske Baptisters Spejderkorps og Dansk Spejderkorps Sydslesvig.

Spejdernes Lejr 2017 var ansvarlig for udvikling og gennemførelse af aktiviteterne. Udvikling og gennemførelse af aktiviteterne (herunder energi/klimabudskaber på Spejdernes Lejr 2017) var organiseret i et frivilligt aktivitets- og uddannelsesudvalg, herunder med deltagelse af GloFo og VedvarendeEnergi-Sønderborg, under lejrledelsen med bistand fra Spejdernes Lejrs lønnede sekretariat.

For at sikre uvildighed af aktiviteterne har Living Strategy Consulting foretaget evaluering.

Kort om Spejdernes Lejr 2017.

Spejdernes Lejr 2017 var med 37.000 deltagere fra ind- og udland Danmarks største spejderlejr. Temaet for lejren var "Vi sætter spor" – i os selv, i hinanden og i omverdenen. Deltagerne skulle på lejren opnå solide personlige kompetencer, lære at indgå i alle slags relationer og lære at tage ansvar for fællesskabet. Temaet "energi, miljø og klima" passede perfekt ind i denne kontekst. Spejdernes Lejr 2017 udgjorde derfor et helt unikt forum og en helt unik mulighed for at nå ud til et meget stort antal unge i alderen 6-18 år med budskaber og viden om energi, miljø og klima, således at Danmark kan imødekomme sin målsætning om et fossilfrit samfund i 2050.

3 Opsummering af resultater fra evaluering

Evalueringen af aktiviteterne inden for energi, miljø og klima i forbindelse med Spejdernes Lejr 2017 støtter op omkring konklusionen fra Giber Å projektet om, at der er et stort behov for at udvikle relevante og standardiserende opskrifter og vejledninger til aktiviteter (relateret til energi, miljø og klima). Spejderne, der gennemførte aktiviteterne på lejren, anbefaler således i høj grad aktiviteterne til andre spejdere – dette til trods for, at de ikke altid kunne få aktiviteterne til at fungere som planlagt, når de var færdigbyggede.

De testede aktiviteter kan deles op i byggeaktiviteter, som spejderne bygger selv i fællesskab og i demonstrationsaktiviteter, som ved demonstration og afprøvning skal give spejderne læring i forhold til energi, miljø og klima.

Evalueringen viste i forlængelse heraf, at det især er de fælles byggeaktiviteter, der tester godt – set i sammenligning med demonstrationsaktiviteterne. De fælles byggeaktiviteter skaber fællesskab, engagerer, fastholder fokus, og det vurderes, at der skabes en høj grad af både eksplicit og implicit læring i forhold til energi, miljø og klima. Med relevant baggrundsviden kan aktiviteterne, med hjælp fra lederne, relateres og perspektiveres i forhold til relevante udfordringer for det danske samfund. Samtidig skaber byggeaktiviteterne en god fællesskabsfølelse og bidrager til, at spejderne lærer at samarbejde. De bedste byggeaktiviteter er dem, hvor alle kan være med, og hvor alle er beskæftiget.

Evalueringen viste også, at det vigtigt, at aktiviteten har en relevant funktion og udfylder et formål – altså fx opladning af mobiltelefon eller tørring af våde sokker. Dette forhold er især vigtigt for de ældste målgrupper.

Det er ligeledes vigtigt, at aktiviteten fungerer og kan afprøves umiddelbart efter, at den er bygget. Dette er vigtigt både i forhold til, om spejderne synes, det er sjovt at deltage i aktiviteten og i forhold til læring og aha-oplevelser relateret til energi, miljø og klima. Fx betød regnvejrr og manglende sol, at de 'soldrevne' aktiviteter var en lidt "flad" fornemmelse for flere.

Det er også en central parameter, at spejderne er i stand til at konstruere/bygge aktiviteten. Den må ikke være for svær men heller ikke for nem. Den skal passe til aldersgruppen. Det er i den forbindelse en vigtig konklusion, at byggevejledningerne gerne må have tegninger/illustrationer, som viser, hvordan aktiviteten skal konstrueres. (Det skal dog siges, at spejderne generelt var ressourcestærke og meget kreative til selv af finde på 'alternative' løsninger, hvis aktiviteten ikke helt virkede.)

Der er samtidig et vigtigt input fra evalueringen, at flere af spejderlederne efterspurgte relevant baggrundsinformation i forhold til teknologien i en aktivitet. Altså fx viden om vindmøller og hvordan strømmen skabes. På denne måde bliver lederne klædt på til at tage en faktabaseret snak med spejderne om aktiviteten og perspektivere aktiviteten. Denne feedback er enslydende med feedbacken fra lederne fra Giber Å projektet.

Evalueringen viste, at alle byggeaktiviteterne (på nær en enkelt aktivitet) var velegnede til at blive overført til de fem spejderkorps aktivitetsdatabaser. Ingen af de testede aktiviteter blev dog vurderet til at være 100% velegnet til at blive videreført i deres nuværende form, men evalueringresultaterne kan fungere som et godt grundlag for at justere, tilpasse og videreudvikle aktiviteterne til at være relevante og efterspurgte.

Evalueringen er foregået via observationsstudier og interviews på Spejdernes Lejr 2017 samt via et opfølgende webbaseret spørgeskema, der er besvaret af spejderlederne, som har været involveret i gennemførelse af aktiviteterne på lejren.

For mere detaljeret gennemgang af evalueringresultater samt anvendte evalueringsmetode henvises til den særskilte evalueringsrapport.

4 De færdigudviklede aktiviteter

Med udgangspunkt i resultater og anbefalinger fra evalueringen er der efterfølgende udviklet 11 byggeaktiviteter, der fordeler sig på 6 aktivitetsbeskrivelser/byggevejledninger:

- Varmluftssolfanger samt varmtvandssolfanger
- Vindmølle med 4 møllevinger samt mølle med 3 eller 2 vinger
- Savonius vindmølle (vertikal vindmølle)
- Solcelledrevet skib samt solcelledrevet legetøjsbil
- Mobiloplader i to varianter
- Vindrose samt tivolimølle med hejsefunktion

Aktivitetsbeskrivelser/byggevejledninger kan findes som særskilte bilag på www.elforsk.dk

Aktiviteterne henvender sig til spejdere i forskellige aldersklasser, hvilket fremgår af aktivitetsbeskrivelsen.

5 Det videre forløb

Aktiviteterne vil blive gjort tilgængelige for spejdere og spejderledere i de fem korps, som stod bag Spejdernes Lejr. De tre største korps – dvs. DDS, KFUM-spejderne og De grønne pigespejdere – stiller alle aktivitetsdatabaser til rådighed for deres spejdere. De 6 aktivitetsbeskrivelser vil derfor blive uploadet i de tre korps databaser.

Samtidig bringes en notits i korpsets elektroniske nyhedsbreve om, at aktivitetsbeskrivelserne er til rådighed, og hvilke læringsmæssige fordele grupperne kan have af at lave aktiviteterne – og af det konkrete resultat af aktiviteterne f.eks. varmluftssolfangeren eller vindmøllen.

Allerede på denne Spejdernes Lejrs sås mange entreprenante løsninger til at gøre lejrlivet mere bekvemt, herunder solceller til at generere strøm og solfangere til at lave varmt opvaskevand. Når lejren gentages i 2022 forestiller vi os således at endnu flere spejdergrupper ankommer til lejren fuldt udstyret med egne vindmøller og solcelleanlæg.

På Spejdernes Lejrs facebookside, som har mere end 28.000 følgere omtales aktivitetsbeskrivelserne derfor også med en perspektivering frem mod lejren i 2022.